

El Solà

Castell de l'Areny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la zona central de la meitat sud del terme municipal. Al vessant sud del Bac de Puigvell.
Emplaçament	A la C-26 agafar la carretera que porta a Castell de l'Areny, passat 4,68 km hi ha la pista d'accés.
Alçada:	1015
Coordenades:	
Latitud:	42.16819
Longitud:	1.94747
UTM Est (X):	413061
UTM Nord (Y):	4668987

Classificació

Número de fitxa	08057 - 20
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Té la teulada refeta de fa pocs anys, però a l'interior manquen els forjats del darrer nivell i els de la planta paviment de la planta primera es troba en mal estat.
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08056A004000550000WY
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa:	dt., 17/02/2015 - 01:00

Descripció

La masia el Solà es troba emplaçada a la part superior del vessant sud de la carena més àmplia que s'aixeca a llevant del torrent Ribera de Castell.

La masia està conformada per dues estructures principals, la casa i les restes del paller. La casa consta de planta baixa, planta primera i planta sota-coberta o golfes, té teulada a dos vessants amb el carener orientat est-oest paral·lel a la façana principal que està orientada a sud lleugerament vers sud-est. Té planta quadrangular amb un petit cos afegit al mur nord que correspon a l'estructura del cos del forn de pa. L'estructura està bastida adossada al terreny natural, fet que facilita que l'immoble disposi d'accessos a l'interior en dos nivells de planta, un accés en cada façana lateral a nivell de planta baixa i un altre que dóna a la planta primera, en aquest cas situat a la façana nord. L'edifici està construït amb carreus desbastats i pedres irregulars, les cantoneres també són de carreus només tallats a cops de maceta i no molt grans. Pel que fa a les obertures les portes són amb llinda de fusta, tipologia que també es pot veure en diferents finestres; altres no mostren cap element arquitectònic diferenciador. A la llinda de la porta de la façana de ponent hi ha gravada una data, poc entenedora, però sembla tractar-se de 1864 o 1867. Pel que fa a la façana sud es poden observar dues grans obertures en arc rebaixat fet amb pedres desbastades, una a la planta baixa i l'altra a la planta primera, les quals van ser cegades deixant-hi només una finestra en cada cas. Aquestes obertures devien definir una estructura de galeria en tota aquesta façana.

Pel que fa als elements de càrrega interior, a nivell de planta baixa trobem un mur mitger que compartimenta l'edifici en dues crugies paral·leles (orientades est-oest), per sobre del mur trobem pilars de pedra que es desenvolupen fins al carener. A la planta primera es conserva gran part dels envans, alguns són fets amb lloses posades en vertical i altres amb maó (potser algun també es encofrat). Només es conserva el forjat de la planta baixa, aquest és format per bigues carejades de fusta i posts a sobre, les quals estan força malmeses.

Interiorment, la planta baixa estava destinada al bestiar, encara hi podem veure algunes menjadores. A la planta primera conserva la distribució interior podent distingir els espais destinats a habitació, i alguns altres elements com la comuna, l'espai de la llar de foc amb restes de la cuina de fogons i el forn de pa. El forn de pa mostra una boca formada per una llinda monolítica d'arc rebaixat recolzada sobre un carreu per costat i a la base una llosa formant una mica d'ampit lleugerament sortint i tallat al biaix; l'interior del cos del forn és format per mitja cúpula amb lloses i maons.

L'estructura de la casa ens mostra diferents fases constructives, podent destacar que part de l'extrem nord-est mostra les restes de la part més antiga, la qual en algun període es degué ampliar o reconstruir, tot donant ja una volumetria probablement com que la ens ha arribat. Moment en que també es degué augmentar l'alçada de la casa. Posteriorment, a més, també es degué fer la modificació de cegat de les galeries. Tot i que actualment no està en ús com a habitatge si que s'utilitza la planta baixa per guardar bestiar.

A pocs metres al nord-est de la casa hi ha l'estructura del paller, avui parcialment enrunada. Tot i que encara conserva gran part de l'alçat dels seus murs i pilars, però la gran quantitat de vegetació que hi ha crescut no permet una bona visió de l'estructura.

Història

A nivell arquitectònic la fisonomia actual sembla correspondre al període modern, en especial segle XVII i alguns elements o modificacions posteriors. Tot i així, sembla que l'estructura s'ha desenvolupat i crescut sobre restes de cronologies anteriors, per les restes visibles en alguns dels seus murs.

A nivell documental hi ha diverses referències que assenyalen que la masia el Solà ja devia existir en època baix medieval. En aquest sentit, es cita un tal Solà al fogatge de 1497, i en el de 1553 hi consta la referència

a Peyrot del Solà.

Altres notícies les trobem a l'Arxiu Municipal, on es conserven diferents documents cadastrals, entre els quals el "Repartiment del Catastro del Lloch de Castell del Areny y Sant Romà per lo any 1716", en la relació de propietats hi consta "Lo Mas Sola propi de Eudalt de Boatella. Joan Vinyas masover". (AMCA, caixa 180)

En el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. n°63. 1856 n° 32" (ACBR), en l'apartat corresponent a Castell de l'Areny s'esmenta la masia el Solà, en la que s'hi relaciona a Pedro Comellas.

En una relació d'habitants de Castell de l'Areny datada a 14 de gener de 1898 consta que al Solà, identificada amb el número 42, hi vivien set persones.

Bibliografia

IGLESIAS, Josep (1979). El Fogatge de 1553. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona.

IGLESIAS, Josep (1991). El Fogatge de 1497. Fundació Salvador Vives Casajuana, Barcelona.

